

Ontwikkelingen in krimpgebieden

Ledenonderzoek door Bouwend Nederland regio Noord en afdeling Brancheontwikkeling
Voorjaar/zomer 2009

Respons

	Totaal
Aantal bedrijven	97
Aantal bezochte bedrijven	53
Aantal verwerkte formulieren	49
Aantal verwerkte formulieren	
in % van aantal bedrijven	51%
in % van aantal bezochte bedrijven	92%

Vraag 1 In welke provincie is het bedrijf gevestigd?

	Groningen	Drenthe ^a	Totaal
	<i>aantal bedrijven</i>		
Vestigingsplaats	32	17	49
in % van aantal bedrijven	65%	35%	100%

^a waarvan 1 bedrijf gevestigd in de provincie Overijssel

Vraag 2 Wat voor soort bedrijf heeft u?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Uitsluitend b&u-bedrijf	22	19	41
Uitsluitend gww-bedrijf	6		6
Beide, maar b&u is het belangrijkste	1	1	2
Beide, maar gww is het belangrijkste			
Totaal (n=)	29	20	49
	59%	41%	100%

Vraag 7 Hoe groot was de totale omzet (excl. BTW) van uw bedrijf in 2008?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Uitsluitend b&u-bedrijf	24,4	233,3	257,8
Uitsluitend gww-bedrijf	20,8		20,8
Beide, maar b&u is het belangrijkste	2,2	5,5	7,7
Beide, maar gww is het belangrijkste			
Totaal	47,4	238,8	286,3
	17%	83%	100%

Vraag 3 In welke sector(en) in de b&u werkt u?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Nieuwbouw woningen			
. in opdracht van derden	19	15	34
. eigen projectontwikkeling	3	8	11
Nieuwbouw van overige gebouwen			
. in opdracht van derden	9	17	26
. eigen projectontwikkeling	1	8	9
Herstel en verbouw	21	17	38
Onderhoud	22	16	38
Weet niet/geen opgave/anders	1		1
n =	23	20	43

Vraag 4 Kunt u het omzetaandeel per sector (b&u) aangeven?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Nieuwbouw woningen			
. in opdracht van derden	6,5	64,3	70,8
. eigen projectontwikkeling	1,0	12,8	13,8
Nieuwbouw van overige gebouwen			
. in opdracht van derden	3,6	101,6	105,2
. eigen projectontwikkeling	0,2	17,7	17,9
Herstel en verbouw	9,8	22,6	32,4
Onderhoud	5,3	19,9	25,1
Weet niet/geen opgave/anders	0,0		0,0
Totaal omzet b&u	26,4	238,8	265,2
	10%	90%	100%

Vraag 5 In welke sector(en) in de gww werkt u?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Grondwerk/wegenbouw/straatwerk	4		4
Werken in beton (kunstwerken)	2		2
Kabels- en buizen (incl. riolering)	4		4
K&O (incl. baggerwerkzaamheden)	2		2
Rail- en/of spoorbaan			
Anders	4		4
Weet niet / geen opgave			1
n =	8		8

Anders

- . advisering werken in beton (kunstwerken) en kabels en buizen
- . sloopwerk
- . beschoeiingen

Vraag 6 Kunt u het omzetaandeel per sector (gww) aangeven?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Grondwerk/wegenbouw/straatwerk	8,5		8,5
Werken in beton (kunstwerken)	1,2		1,2
Kabels- en buizen (incl. riolering)	4,0		4,0
K&O (incl. baggerwerkzaamheden)	1,8		1,8
Rail- en/of spoorbaan			
Anders	5,5		5,5
Weet niet / geen opgave			
Totaal omzet gww	21,0		21,0
	100%		100%

Vraag 8 Welk soort opdrachtgevers zorgden voor de omzet in 2008?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Overheid	12,7	45,3	58,0
Zakelijke markt	16,0	150,9	166,9
Particulieren	17,2	24,2	41,4
Anders	1,6	18,4	19,9
Totaal omzet (n = 49)	47,4	238,8	286,3
	17%	83%	100%

Vraag 8 Welk soort opdrachtgevers zorgden voor de omzet in 2008?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aandeel</i>		
Overheid	27%	19%	20%
Zakelijke markt	34%	63%	58%
Particulieren	36%	10%	14%
Anders	3%	8%	7%
Totaal omzet (n = 49)	100%	100%	100%

Vraag 9 In welke regio's heeft uw bedrijf deze omzet in 2008 behaald?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Groningen	29,2	73,8	103,0
Friesland	2,9	26,8	29,7
Drenthe	13,7	124,0	137,7
Overijssel	0,9	14,3	15,1
Overig	0,7		0,7
Totaal omzet (n = 49)	47,4	238,8	286,3
	17%	83%	100%

Vraag 9 In welke regio's heeft uw bedrijf deze omzet in 2008 behaald?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aandeel</i>		
Groningen	62%	31%	36%
Friesland	6%	11%	10%
Drenthe	29%	52%	48%
Overijssel	2%	6%	5%
Overig	1%		0%
Totaal omzet (n = 49)	100%	100%	100%

Vraag 10 Hoeveel personen zijn er momenteel bij u werkzaam?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal personen</i>		
Werkzame personen	316	729	1.044
	30%	70%	100%

Vraag 11 Hoeveel bouwplaatspersoneel heeft u momenteel in dienst?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal personen</i>		
Bouwplaatspersoneel	129	483	675
	19%	81%	100%

Vraag 10 en 11 Aandeel bouwplaatspersoneel in totaal aantal werkzame personen

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aandeel</i>		
Aandeel bouwplaatspersoneel	61%	66%	65%

Vraag 12 Hoe beoordeelt u de huidige orderpositie?

	Bedrijfsgrootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Groot	5	1	6
Normaal	18	11	29
Klein	6	8	14
Totaal	29	20	49
Saldo groot/klein	-1	-7	-8
	-3%	-35%	-16%

Vraag 13 Hoeveel maanden werk geeft uw orderpositie bij de huidige personeelsbezetting en bij normale omstandigheden?

	Bedrijfsgrootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
1 mnd	2		2
1 ½ mnd	1	1	2
2 mnd	2		2
2 ½ mnd	2		2
3 mnd	3	5	8
4 mnd	6	1	7
4 ½ mnd	2	1	3
5 mnd	2		2
5 ½ mnd		1	1
6 mnd	7	6	13
7 mnd		1	1
8 ½ mnd		1	1
10 mnd	1		1
12 mnd	1	2	3
18 mnd		1	1
Totaal	29	20	49
Aantal maanden werk in portefeuille	4,1	8,0	6,8

Aantal maanden werk in portefeuille: gewogen (met aantal werkzame personen) gemiddelde

Uitkomsten Conjunctuurenquête EIB

. april 2009	:	6,5 mnd
. mei 2009	:	6,2 mnd
. juni 2009	:	6,0 mnd
. juli/augustus 2009	:	6,1 mnd
. september 2009	:	6,1 mnd

Vraag 14 Verwacht u in 2009 meer of minder omzet te behalen dan afgelopen jaar?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Meer	7	2	9
Minder	14	14	28
Geen verandering	8	4	12
Totaal	29	20	49
Saldo meer/minder	-7 -24%	-12 -60%	-19 -39%

Vraag 15 Met hoeveel procent denkt u dat de omzet zal toenemen dan wel afnemen?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
-75 procent		1	1
-50 procent	1		1
-40 procent	2	1	3
-30 procent	1	2	3
-25 procent	2	1	3
-20 procent	2	6	8
-15 procent	1		1
-12 ½ procent	2		2
-10 procent	3	3	6
0 procent	8	4	12
5 procent	2	1	3
10 procent	2	1	3
15 procent	1		1
20 procent	2		2
Totaal	29	20	49
Saldo meer/minder (omzet euro's)	-12%	-14%	-13%

**Vragen 14 & 15 Verwacht u in 2009 meer of minder omzet te behalen dan afgelopen jaar?
Met hoeveel procent denkt u dat de omzet zal toenemen dan wel afnemen?**

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>mln euro's</i>		
Meer	0,9	1,5	2,4
Minder	-6,5	-32,8	-39,4
Saldo meer/minder	-5,6 -12%	-31,3 -14%	-37,0 -13%

Vraag 16 Hoe ziet u de ontwikkeling van uw bedrijf in de (nabije) toekomst?

	Bedrijfs g roo t te		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Op dezelfde voet doorgaan	27	11	38
Actief in nieuwe marktsectoren	2	5	7
Actief In nieuwe marktgebieden		4	4
Bedrijf beëindigen			
Anders	1	6	7
Totaal (n =)	29	20	49

Vraag 16 Hoe ziet u de ontwikkeling van uw bedrijf in de (nabije) toekomst?

	Bedrijfs g roo t te		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aandeel</i>		
Op dezelfde voet doorgaan	93%	55%	78%
Actief in nieuwe marktsectoren	7%	25%	14%
Actief In nieuwe marktgebieden		20%	8%
Bedrijf beëindigen			
Anders	3%	30%	14%
Totaal (n =)	29	20	49

Bedrijf overweegt om in nieuwe marktsectoren actief te worden

- . vanuit grondpositie starterswoningen ontwikkelen
- . ontwikkelen u-bouw voor de verhuur
- . renovatie en onderhoud voor corporaties
- . nieuwbouw (concept starterswoning)
- . meer op bouw richten (naast geveltechniek)
- . afhankelijk van de markt
- . meestal geen nadere opmerkingen

Bedrijf overweegt om in nieuwe marktgebieden (geografisch) actief te worden

- . Groningen (Delfzijl)
- . Groningen en Friesland (2x)
- . Stedelijk gebied van Vechtdal en Overijssel tot Kampen – Zwolle
- . meestal geen nadere opmerkingen

Anders

- . na crisis doorgaan in dezelfde markt (3x)
- . bedrijfsorganisatie aanpassen (reorganiseren, inkrimpen, samenvoegen)
- . meestal geen nadere opmerkingen

Vraag 17 Wat verwacht u van Bouwend Nederland in relatie tot de door u geschetste ontwikkeling?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aantal bedrijven</i>		
Belangenbehartiging/lobby	19	11	30
Bedrijfsadvies/ondersteuning	16	9	25
Voorlichting	11	7	18
Anders	9		15
Totaal (n =)	29	20	49

Vraag 17 Wat verwacht u van Bouwend Nederland in relatie tot de door u geschetste ontwikkeling?

	Bedrijfs grootte		Totaal
	Klein	Overig	
	<i>aandeel</i>		
Belangenbehartiging/lobby	66%	55%	61%
Bedrijfsadvies/ondersteuning	55%	45%	51%
Voorlichting	38%	35%	37%
Anders	31%		31%
Totaal (n =)	29	20	49

Belangenbehartiging/lobby

- . iets doen aan Duitse bouwbedrijven
- . gelijktrekken regelgeving tussen Duitsland en Nederland
- . lobby vol op verbetering van bestaande woningen
- . meestal niets ingevuld

Bedrijfsadvies/ondersteuning

- . bij bedrijfsopvolging
- . meer praktijk (op techniek)gerichte bijeenkomsten
- . meestal niets ingevuld

Anders

- . kwaliteitsbeeld naar de consument
- . kunnen bellen dat er een probleem is
- . onderling contact door reisjes
- . inzetten op kwaliteit / alert zijn / verschuiving van algemene bouw naar specialismen
- . actieve rol naar pers
- . oppoetsen imago van de bouw
- . promotie duurzaamheid en energiezuinigheid
- . geen probleem met krimp (55-plussers komen naar de regio – "Drenthenieren")
- . klankbordfunctie in lastige tijden
- . krimp speelt niet
- . geen specifieke verwachtingen (2x)
- . niets ingevuld (3x)

Zoetermeer, 10 november 2009

WSc